

ЕКОНОМІКА ТА ЕКОЛОГІЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ

УДК 349.6:628.46/.46(4+477) <https://doi.org/10.31548/zemleustriy2020.04.04>

ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ ОБРОБЛЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ ВІДХОДІВ В ОБЛАСТІ ЇХ ЗАХОРОНЕННЯ ТА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС В УКРАЇНІ

О. М. ПЕТРОВИЧ, аспірант, Національний університет біоресурсів і природокористування України

*Т. О. ЄВСЮКОВ, д.е.н., доц., Національний університет біоресурсів і природокористування України
oleksandrpetrovych0@gmail.com
ievsiukov_t@nubip.edu.ua*

Анотація. В Україні понятійний апарат сфери оброблення муніципальних відходів в області їх захоронення має недоліки, а в рамках імплементації законодавства ЄС в Україні з'являються нові терміни, які вносять свої корективи. Це призводить до невизначеності, незрозумілості, розбіжності і неправильного використання понять суб'єктами сфери відходів, науковцями, авторами статей тощо. Для початку реформування системи відходів потрібно з'ясувати недоліки минулого понятійного апарату і чітко сформулювати розуміння нового.

Дане дослідження покликане проаналізувати понятійний апарат оброблення безпечних відходів в області їх захоронення та в рамках імплементації законодавства ЄС в Україні, а саме термінологія до початку реформи управління відходами і після, пошук спільного і розбіжного, виявлення недоліків в тлумаченнях та власне бачення таких визначень.

При написанні даної статті використовувався теоретичний метод, метод вивчення нормативних та інструктивно-методичних документів, синтез, аналіз, порівняння, групування. Теоретичною базою слугували праці українських вчених, аспірантів, нормативно-правова база України та ЄС в області відходів.

По завершенню дослідження було сформовано чотири групи термінів по кожній із яких з'ясовані плюси та недоліки визначення термінів, а також запропоновано шляхи вдосконалення понятійного апарату оброблення безпечних відходів в області їх захоронення та в рамках імплементації законодавства ЄС в Україні.

Ключові слова: понятійний апарат, термін, відходи, захоронення, імплементація законодавства ЄС.

Актуальність.

Сфера оброблення муніципальних відходів в області їх захоронення має безліч термінів, які складають разом понятійний апарат і є основою для початку будь-яких робіт. Сьогодні в Україні проводиться масштабна робота із адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Ключовим документом, який визначає основні напрями адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу є «Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони». Ця Угода передбачає проведення адаптації національного законодавства України до права ЄС у багатьох сферах. Однією із таких сфер є сфера управління відходами та ресурсами, яка визначена у п. «е» ст. 361 згаданої Угоди. Безперечно, вона стосується управління всіма видами відходів, у тому числі побутовими і вносить зміни в існуючий понятійний апарат [1].

Наявність старої термінологічної бази з її недоліками і поява нових термінів, використання різних термінів у нормативно-правових актах (далі НПА), які означають однакові поняття. Це призводить до невизначеності, незрозумілості, розбіжності і неправильного використання понять суб'єктами сфери відходів, науковцями, авторами статей тощо. Дана ситуація вимагає проведення дослідження щодо визначення понятійного апарату оброблення муніципальних відходів в області їх захоронення в рамках імплементації законодавства України до законодавства ЄС.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій.

Тематика пов'язана із відходами, ступенем відповідності нормативного регулювання поводження з відходами в Україні світовим, а зокрема європейським стандартам була предметом дослідження багатьох українських дослідників, а зокрема: В. І. Андрейцева, Г. І. Балюк, Л. О. Бондар, А. П. Гетьмана, Т. Г. Ковальчук, М. В. Краснової, Е. В. Позняк, Т. О. Третьяка, Ю. С. Шемшученко, М. В. Шульги, Р. І. Байцар, Х. І. Депко та ін.

Важливий внесок у розвиток цієї тематики зробили аспірантські дослідження: М. В. Федунь, Ю. В. Вдович та В. О. Юрескул.

Мета дослідження. Визначення понятійного апарату безпечних відходів в області їх захоронення та в рамках імплементації законодавства ЄС в Україні.

Матеріали і методи дослідження.

При написанні даної статті використувався теоретичний метод, метод вивчення нормативних та інструктивно-методичних документів, синтез, аналіз, порівняння, групування. Теоретичний застосовувався при вивченні праць вчених в даній тематиці. Метод вивчення нормативних та інструктивно-методичних документів був основним способом отримання базової інформації для проведення дослідження. Синтез та аналіз застосовувався для розуміння термінів, виявлення структури тлумачення понять, неточностей у визначенні та ін. Для аналізу декількох визначень одного терміну з різних нормативно-правових актів, а також визна-

чення з українських та європейських законодавств застосовувався метод порівнянь. Шляхом групування було створено поділ термінів за тематикою для структуризації дослідження.

Теоретичною базою слугували праці українських вчених, аспірантів, нормативно-правова база України та ЄС в області відходів.

Результати дослідження та їх обговорення.

В рамках дослідження понятійного апарату оброблення муніципальних відходів в області їх захоронення в рамках імплементації законодавства України до законодавства ЄС було проаналізовано такі терміни, які можна поділити на чотири групи.

1. Об'єкти для захоронення відходів: полігон побутових відходів (полігон), сміттєзвалище, несанкціоноване (стихійне) сміттєзвалище, регіональний полігон, об'єкти поводження з відходами, об'єкт управління відходами.
2. Операції з відходами: оброблення відходів (обробка), видалення (ліквідація) відходів, захоронення відходів.
3. Тип відходів: тверді побутові відходи (ТПВ), муніципальні (міські) відходи, побутові відходи, відходи інфраструктури населеного пункту, безпечні відходи (відходи, що не є небезпечними).
4. Організація сфери відходів: поводження з відходами, управління відходами.

Тепер розглянемо кожну групу термінів окремо. Почнемо з об'єктів для захоронення відходів. В НПА використовуються різні терміни і не всі з них мають офіційне визначення. Згідно проекту ЗУ «Про управління відхо-

дами» «полігон – місце захоронення відходів призначене для їх розміщення на поверхні чи в землі (підземне)»[2]. Згідно Наказу «Про затвердження Правил експлуатації полігонів побутових відходів» «полігон побутових відходів – інженерна споруда, яка призначена для захоронення побутових відходів і повинна запобігати негативному впливу на навколишнє природне середовище і відповідати санітарно-епідеміологічним і екологічним нормам»[3]. Визначення згідно Наказу «Про затвердження Правил експлуатації полігонів побутових відходів» є, по-перше, повнішим, по-друге, полігон насамперед інженерна споруда, а не просто місце, як це зазначено в проекті ЗУ «Про управління відходами».

Поняття «сміттєзвалище» активно використовується в Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, проекті ЗУ «Про управління відходами», Національному плані управління відходами до 2030 року, Наказі Мінприроди «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами» при цьому не маючи офіційного визначення. За версією авторів сміттєзвалище – це місце призначене для захоронення відходів з частковим дотриманням будівельних, санітарно-епідеміологічних і екологічних норм.

Поняття «несанкціоноване (стихійне) сміттєзвалище» активно використовується в НПА, але наразі не має офіційного визначення. Даний термін міг бути офіційно визначений після прийняття у Верховній Раді України проекту ЗУ «Про управління відходами», але після проходження певних погоджень термін «несанкціоноване сміттєзвалище» був видалений, а визначення було наступне

– «місце, яке не відведене для захоронення відходів та на якому відходи накопичені незаконно».

Для підвищення чіткості формування таких термінів, як «полігон, сміттєзвалище, несанкціоноване (стихийне) сміттєзвалище» пропонується наступна структура (див. рис. 1).

Поняття «регіональний полігон» є новим для українського законодавства і прийшло воно до нас з підписанням Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони та схваленням Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року. Воно не потребує окремого офіційного визначення, тому що є тим самим «полігоном» лише з більшим масштабом

обслуговуючої території. На прикладі Програми поводження з твердими побутовими відходами у Волинській області на 2018-2021 роки один регіональний полігон планує обслуговувати 3, 4 адміністративних райони в т. ч. їхні районні центри. Таке масштабування розраховане за умови зменшення захоронення відходів, що свою чергу призводить до зменшення кількості полігонів.

Поняття «об'єкти поводження з відходами, об'єкт управління відходами» мають офіційні визначення, які звучать наступним чином: «об'єкти поводження з відходами – місця чи об'єкти, що використовуються для збирання, зберігання, сортування, оброблення, перероблення, утилізації, видалення, знешкодження та захоронення відходів» [9, 10, 11]; «об'єкт управління відходами – підприємство,

Термін	Формат облаштування території	Призначення	Дотримання норм
Полігон	інженерна споруда	призначена для захоронення відходів	з дотриманням будівельних, санітарно-епідеміологічних і екологічних норм
Сміттєзвалище	місце	призначене для захоронення відходів	з частковим дотриманням будівельних, санітарно-епідеміологічних і екологічних норм
Несанкціоноване сміттєзвалище	місце	не призначене для захоронення відходів	з недотриманням будівельних, санітарно-епідеміологічних і екологічних норм

Рис. 1 Структура термінів: полігон, сміттєзвалище, несанкціоноване сміттєзвалище

установка або інший об'єкт, призначений для збирання, перевезення та оброблення відходів, включаючи підготовку до повторного використання, відновлення та видалення» [2].

Друга група складається з 3 термінів. «Оброблення відходів – здійснення будь-яких технологічних операцій, пов'язаних із зміною фізичних, хімічних чи біологічних властивостей відходів, з метою підготовки їх до екологічно безпечного зберігання, перевезення, утилізації чи видалення» [9, 11, 12]. Згідно проекту ЗУ «Про управління відходами» і наказу Мінприроди «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами» «оброблення відходів – це здійснення операцій з відновлення або видалення відходів, включаючи попередню підготовку до них» [2, 6]. Згідно Директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС про відходи та скасування деяких Директив «обробка – утилізація або ліквідація, включаючи попередню підготовку до них» [13]. Дане визначення є ідентичним попередньому, лише тут слово «відновлення» замінюється на «утилізація», а «видалення» на «ліквідація». Якщо в усіх визначеннях термін «оброблення» включав в себе утилізацію або ліквідацію, то згідно Директиви Ради № 1999/31/ЄС щодо полігонів захоронення відходів лише утилізацію. «Обробка – фізичні, теплові, хімічні чи біологічні процеси, включаючи сортування, що змінюють характеристики відходів, щоб зменшити таким чином її об'єм чи небезпечну природу, полегшити їх обробку чи збільшити утилізацію повторну переробку» [14].

«Видалення відходів – здійснення операцій з відходами, що не призводять до їх утилізації» [9, 15]. Згідно проекту

ЗУ «Про управління відходами» і Директиви Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС про відходи та скасування деяких Директив «видалення відходів – це операція, що не є відновленням відходів навіть тоді, коли одним із наслідків такої операції є використання речовин або енергії» [2, 13].

«Захоронення відходів – остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів» [3, 9, 10, 11]. Згідно проекту ЗУ «Про управління відходами» і наказу Мінприроди «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами» «захоронення відходів – розміщення відходів на поверхні чи в землі, у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища і не передбачає їх подальшого оброблення» [2, 6]. Директива Ради № 1999/31/ЄС щодо полігонів захоронення відходів наводить дуже детальне визначення, «захоронення – місце розміщення відходів, в якому відходи поміщаються на поверхні чи в землю (під землю), включаючи: внутрішнє розміщення відходів (тобто таке захоронення, на якому виробник відходів розміщує свої власні відходи на місці виробництва), і тривале розміщення (більше одного року), котре використовується для тимчасового зберігання відходів, але виключаючи: споруди, де відходи розміщуються таким чином, щоб у подальшому їх можна було підготувати для перевезення в інше місце для повторної переробки, обробки чи розміщення в іншому місті, і збереження відходів

перед їх повторною переробкою чи обробкою, як правило, протягом періоду до трьох років чи збереження відходів перед утилізацією на період до одного року»[14].

Проаналізувавши терміни 2-гої групи складено структуру оброблення відходів (див. рис. 2).

Наступна група термінів «тип відходів». «Тверді побутові відходи – різні види твердих предметів і матеріалів, крім тари (упаковки), які стали непридатними внаслідок їх використання в побуті та які не є відходами харчових продуктів» [16]. Визначення згідно «Про затвердження Правил надання послуг із збирання та вивезення твердих і рідких побутових відходів» – «відходи, які утворюються в процесі життя і діяльності людини і накопичуються у житлових будинках, закладах соціально-

побуту, громадських, навчальних, лікувальних, торговельних та інших закладах (це харчові відходи, предмети домашнього вжитку, сміття, опале листя, відходи від прибирання і поточного ремонту квартир, макулатура, скло, метал, полімерні матеріали тощо) і не мають подальшого використання за місцем їх утворення»[17]. Згідно ДБН В.2.4-2-2005 – «тверді відходи сфери споживання, які утворюються в процесі життєдіяльності людини у житлових будинках, закладах соціально-побуту, громадських, навчальних, лікувальних, торговельних та інших закладах (харчові відходи, макулатура, скло, метали, пластмаси, полімерні матеріали тощо)»[11]. Термін «тверді побутові відходи» в сучасній реформі управління відходами та законодавстві ЄС не використовується.

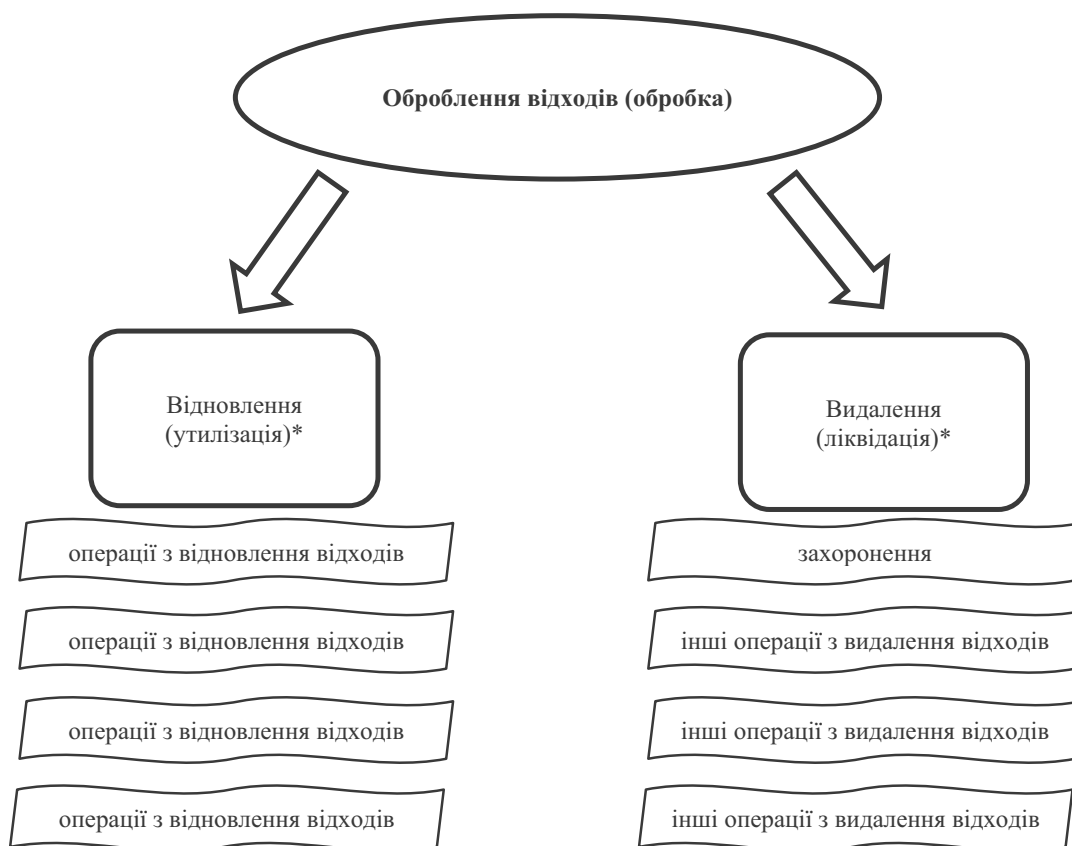

Рис. 2 Структура оброблення відходів

*невичерпний перелік операцій оброблення відходів наведено в додатках 1, 2 [2, 13]

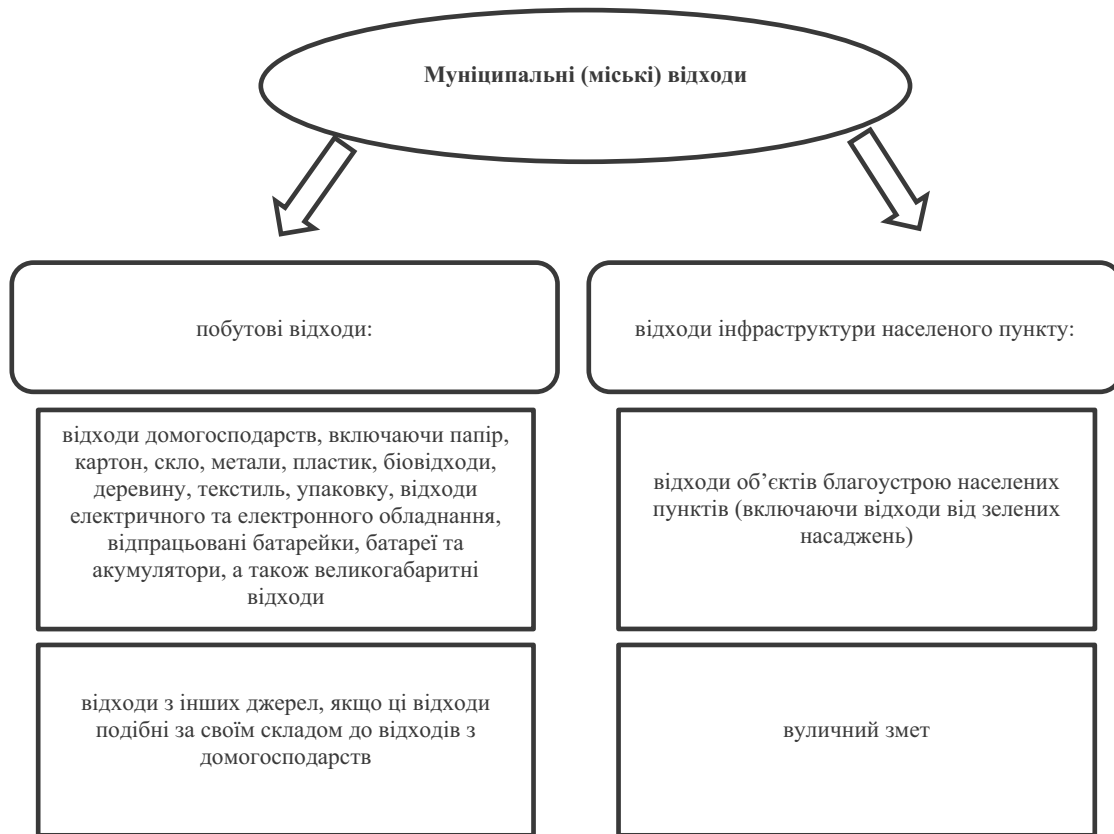

Рис. 3 Структура муніципальних (міських) відходів

Розглянемо сучасну термінологію класифікації відходів, які дозволено захоронювати за умови неможливості їх повторного використання чи відновлення. «Безпечні відходи – відходи, які не регулюються частиною 4 статті 1 Директиви Ради 91/689/ЄЕС від 12 грудня 1991 про небезпечні відходи» [14]. Тобто безпечні це всі відходи крім небезпечних та інертних («означають відходи, що не зазнають жодних фізичних, хімічних чи біологічних змін та трансформацій» [14]).

«Поняття муніципальних (міських) відходів означає господарські відходи і інші відходи, які по своїй природі чи складу споріднені з господарськими відходами» [14]. Склад таких відходів зображено на рис. 3. згідно [6, 2].

Остання група термінів «організація сфери відходів». Терміни «пово-

дження з відходами, управління відходами» по своєму звучанню різні, але по своїм визначенням ідентичні і означають наступне: «збирання, перевезення, оброблення відходів, включаючи нагляд за такими операціями та подальший догляд за об'єктами видалення відходів» [2, 6, 13, 18]. Також є варіація тлумачення до якої схиляються автори статті – «дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення» [9, 11, 19]. Останнє визначення є повним оскільки включає такий елемент, як «запобігання утворенню відходів».

Проаналізувавши тлумачення всіх термінів складено таблицю.

Таблиця 1. Наявність офіційних визначень термінів у сфері управління відходами

Термін	Наявність офіційного визначення	Джерело офіційного визначення
Полігон побутових відходів (полігон)	+	[3]
Сміттєзвалище	-	-
Несанкціоноване (стихійне) сміттєзвалище	-	-
Регіональний полігон	-	-
Об'єкти поводження з відходами	+	[9, 10, 11]
Об'єкт управління відходами	-	-
Оброблення відходів (обробка)	+	[6, 9, 11, 12, 13, 14]
Видалення (ліквідація) відходів	+	[9, 13, 15]
Захоронення відходів	+	[3, 6, 9, 10, 11, 14]
Тверді побутові відходи (ТПВ)	+	[11]
Муніципальні (міські) відходи	+	[6, 14]
Побутові відходи	+	[6]
Відходи інфраструктури населеного пункту	+	[6]
Безпечні відходи (відходи, що не є небезпечними)	+	[14]
Поводження з відходами	+	[9, 11, 18, 19]
Управління відходами	+	[6, 13]

Висновки і перспективи.

Для визначення понятійного апарату оброблення безпечних відходів в області їх захоронення та в рамках імплементації законодавства ЄС в Україні було сформовано чотири групи термінів:

- 1) об'єкти для захоронення відходів;
- 2) операції з відходами;
- 3) тип відходів;
- 4) організація сфери відходів.

При аналізі 1 групи виявлено, що такі терміни як «сміттєзвалище, несанкціоноване (стихійне) сміттєзвалище» дуже активно використовуються в НПА, відіграють важливу роль у типізації місць захоронення відходів в наших реаліях і не мають офіційного визначення. Згідно проекту ЗУ «Про управління відходами» «полігон» планують трактувати лише як «місце», а

не «інженерну споруду», тим самим понижуючи статус такого об'єкта.

При аналізі 2 групи виявлено різницю в Директиві Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС про відходи та скасування деяких Директив і Директиві Ради № 1999/31/ЄС щодо полігонів захоронення відходів між ідентичними термінами «обробка».

Тлумачення частини термінів 3 групи, які сформовані під час реформування управління відходів в Україні є достатньо чіткими, однозначними і потребують лише імплементації переліку небезпечних відходів.

Остання група термінів показала, що до реформи використовувалося слово «поводження», а після – «управління». На думку авторів статті «управління відходами» є більш доречнішим, але тлумачення неповним.

Список літератури

1. Кравченко Михайло Георгійович. Механізм адаптації законодавства України до законодавства ЄС у сфері управління побутовими відходами: сучасний стан та напрями вдосконалення / Eurasian Academic Research Journal. м. Єреван. 2017. № 9 (15). с. 55-64.
2. Проект ЗУ «Про управління відходами» від 02.07.2019. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67094.
3. Наказ «Про затвердження Правил експлуатації полігонів побутових відходів» від 01.12.2010. № 435. Мінжитлокомунгосп. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-10#Text>.
4. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року від 20.02.2019. № 820-2017-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80/ed20190220>.
5. Національний план управління відходами до 2030 року від 02.10.2019, № 117-2019-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-2019-%D1%80/ed20191002>.
6. «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами». Затверджено: наказ Мінприроди від 12.04.2019, № 142. URL: https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2019/nakaz_142.pdf?fbclid=IwAR1f60Q91oA5K4TEo433HA3ee9F6XF_DjuakQXjxDmHvLKBAR1NRbFbtxs.
7. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода: Європейський Союз; Європейське співтовариство з атомної енергії від 27.06.2014 року / Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. 83 с.
8. Програма поводження з твердими побутовими відходами у Волинській області на 2018-2021 роки. 2018. URL: <http://volynrada.gov.ua/session/20/14-0>.
9. Закон України «Про відходи» від 01.05.2019, № 187/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80/ed20190501>.
10. Наказ «Про затвердження Правил облаштування і утримання діючих (існуючих) худобомогильників та біотермічних ям для захоронення трупів тварин у населених пунктах України» від 27.10.2008. № 232. Держкомветмедицина. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-09#Text>.
11. ДБН В.2.4-2-2005 Зміна № 1 «Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування». Затверджено: наказ Мінрегіону України від 06.06.2016, № 138. Державне підприємство «Укрархбудінформ», 68 с.
12. «Про затвердження Порядку ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів» від 31.08.1998. № 1360. КМУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-98-%D0%BF#Text>.
13. Директива Європейського Парламенту та Ради 2008/98/ЄС про відходи та скасування деяких Директив. Європейський Парламент та Рада. 2008. URL: <https://minjust.gov.ua/files/general/2015/09/08/201509080000009671.doc>.
14. Директива Ради № 1999/31/ЄС щодо полігонів захоронення відходів. Рада Європейського Союзу. 1999. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_925.
15. «Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів» від 03.08.1998. № 1216. КМУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-98-%D0%BF#Text>.
16. «Про систему збирання, сортування, транспортування, переробки та утилізації використаної тари (упаковки) і твердих побутових відходів» від 16.03.1999. № 408. КМУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-99-%D0%BF#Text>.
17. «Про затвердження Правил надання послуг із збирання та вивезення твер-

дих і рідких побутових відходів» від 21.03.2000. № 54. Держбуд України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0457-00#Text>.

18. «Про затвердження Положення про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацію/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів» від 13.07.2000 р. № 1120. КМУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1120-2000-%D0%BF#Text>.
19. «Про затвердження Технічного регламенту з підтвердження відповідності пакування (пакувальних матеріалів) та відходів пакування» від 24.12.2004. № 289. Держспоживстандарт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-05#Text>.

References

1. Kravchenko M. H. (2017). Mekhanizm adaptatsii zakonodavstva Ukrainy do zakonodavstva YeS u sferi upravlinnia pobutovymy vidkhodamy: suchasnyi stan ta napriamy vdoskonalennia [Mechanism of adaptation of Ukrainian legislation to EU legislation in the field of household waste management: current status and areas for improvement]. Eurasian Academic Research Journal. c. Yerevan. № 9 (15). p. 55-64.
2. Proekt Zakonu Ukrayiny «Pro upravlinnia vidkhodamy» [Draft Law of Ukraine «On Waste Management»]. (02.07.2019). Available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67094.
3. Nakaz «Pro zatverdzhennia Pravyl ekspluatatsii polihoniv pobutovykh vidkhodiv» [Order «On approval of the Rules of operation of landfills»]. (01.12.2010). № 435. Ministry of Housing and Communal Services of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-10#Text>.
4. Natsionalna stratehiia upravlinnia vidkhodamy v Ukraini do 2030 roku [National Waste Management Strategy in Ukraine until 2030]. (20.02.2019). № 820-2017-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80/ed20190220>.
5. Natsionalnyi plan upravlinnia vidkhodamy do 2030 roku [National waste management plan until 2030]. (02.10.2019). № 117-2019-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-2019-%D1%80/ed20191002>.
6. «Pro zatverdzhennia Metodichnykh rekomendatsii z rozroblennia rehionalnykh planiv upravlinnia vidkhodamy» [«On approval of Methodical recommendations for the development of regional waste management plans»]. (12.04.2019). № 142. Available at: https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2019/nakaz_142.pdf?fbclid=IwAR1f60Q91oA5K4TEo-433HA3ee9F6XF_DjuakQXJxDmDhVlK-BAR1NRbFbtxs.
7. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony: Uhoda: Yevropeyskiy Soiuz [Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part: Agreement: The European Union]. (27.06.2014). Official Gazette of Ukraine. № 75. T. 1. 83 p.
8. Prohrama povodzhennia z tverdymy pobutovymy vidkhodamy u Volynskii oblasti na 2018-2021 roky [Solid waste management program in Volyn region for 2018-2021]. (2018) Available at: <http://volynrada.gov.ua/session/20/14-0>.
9. Zakon Ukrayiny «Pro vidkhody» [Law of Ukraine «On Waste»]. (01.05.2019). № 187/98-VR. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80/ed20190501>.
10. Nakaz «Pro zatverdzhennia Pravyl oblash-tuvannia i utrymanna diiuchykh (isnuu-uchykh) khudobomohylnykh ta bioter-

- michnykh yam dlia zakhoronennia trupiv tvaryn u naselenykh punktakh Ukrainy» [Order «On approval of the Rules of arrangement and maintenance of existing (existing) burial grounds and biothermal pits for burial of animal carcasses in settlements of Ukraine»]. (27.10.2008). № 232. State committee of veterinary medicine of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-09#Text>.
11. DBN V.2.4-2-2005 Zmina № 1 «Polihony tverdykh pobutovykh vidkhodiv. Osnovni polozhennia proektuvannia» [State building norms V.2.4-2-2005 Change № 1 «Landfills of solid household waste. Basic design provisions»]. (06.06.2016). № 138. State Enterprise «Ukrarkhbudinform», 68 p.
 12. «Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia reiestru obektiv utvorennia, obroblennia ta utylizatsii vidkhodiv» [«About the statement of the Procedure for maintaining the register of objects of formation, processing and utilization of waste»]. (31.08.1998). № 1360. Cabinet of Ministers of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-98-%D0%BF#Text>.
 13. Dyrektyva Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady 2008/98/leS pro vidkhody ta skasuvannia deiakykh Dyrektyv [Directive 2008/98/EU of the European Parliament and of the Council on waste and repealing certain Directives]. (2008). European Parliament and Council. Available at: <https://minjust.gov.ua/files/general/2015/09/08/201509080000009671.doc>.
 14. Dyrektyva Rady № 1999/31/leS shchodo polihoniv zakhoronennia vidkhodiv [Council Directive 1999/31/EU on landfills]. (1999). Council of the European Union. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_925.
 15. «Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia reiestru mistv vydalennia vidkhodiv» [«On approval of the Procedure for maintaining the register of waste disposal sites»]. (03.08.1998). № 1216. Cabinet of Ministers of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-98-%D0%BF#Text>.
 16. «Pro systemu zbyrannia, sortuvannia, transportuvannia, pererobky ta utylizatsii vykorystanoi tary (upakovky) i tverdykh pobutovykh vidkhodiv» [«About the system of collection, sorting, transportation, processing and utilization of the used container (packing) and solid household waste»]. (16.03.1999). № 408. Cabinet of Ministers of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/408-99-%D0%BF#Text>.
 17. «Pro zatverdzhennia Pravyl nadannia posluh iz zbyrannia ta vyvezennia tverdykh i ridkykh pobutovykh vidkhodiv» [«On approval of the Rules for the provision of services for the collection and removal of solid and liquid household waste»]. (21.03.2000). № 54. State committee of Ukraine on construction and architecture. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0457-00#Text>.
 18. «Pro zatverdzhennia Polozhennia pro kontrol za transkordonnymy perevezenniamy nebezpechnykh vidkhodiv ta yikh utylizatsiieiu/vydalenniam i Zhovtoho ta Zelenoho perelikiv vidkhodiv» [«On approval of the Regulations on control over transboundary shipments of hazardous waste and their utilization / disposal and the Yellow and Green lists of waste»]. (13.07.2000). № 1120. Cabinet of Ministers of Ukraine. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1120-2000-%D0%BF#Text>.
 19. «Pro zatverdzhennia Tekhnichnoho rehlamentu z pidtverdzhennia vidpovidnosti pakovannia (pakuvalnykh materialiv) ta vidkhodiv pakovannia» [«Pro zatverdzhennia Tekhnichnoho rehlamentu z pidtverdzhennia vidpovidnosti pakovannia (pakuvalnykh materialiv) ta vidkhodiv pakovannia»]. (24.12.2004). № 289. State Committee of Ukraine for Technical Regulation and Consumer Policy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-05#Text>.

O. M. Petrovych, T. O. Yevsiukov
**CONCEPTUAL APPARATUS OF TREATMENT
OF SAFE WASTE IN THE FIELD OF THEIR DISPOSAL
AND WITHIN THE FRAMEWORK OF IMPLEMENTATION
OF EU LEGISLATION IN UKRAINE**

[https://doi.org/
10.31548/zemleustriy2020.04.04](https://doi.org/10.31548/zemleustriy2020.04.04)

Abstract. *In Ukraine, the conceptual apparatus of municipal waste management in the field of their disposal has shortcomings, and in the framework of the implementation of EU legislation in Ukraine, new terms appear, which make their adjustments. This leads to uncertainty, ambiguity, discrepancy and misuse of concepts by waste actors, scientists, authors and more. To begin reforming the waste system, it is necessary to clarify the shortcomings of the past conceptual framework and clearly form an understanding of the new.*

This study is designed to analyze the conceptual apparatus of safe waste management in the field of disposal and in the implementation of EU legislation in Ukraine, namely the terminology before and after waste management reform, finding common and divergent, identifying shortcomings in interpretations and own vision of such definitions. In writing this article used a theoretical method, a method of studying regulatory and instructional documents, synthesis, analysis, comparison, grouping. The theoretical basis was the work of Ukrainian scientists, graduate students, the regulatory framework of Ukraine and the EU in the field of waste. At the end of the study, four groups of terms were formed, each of which clarifies the pros and cons of defining the terms, as well as suggested ways to improve the conceptual framework for safe waste in the field of disposal and implementation of EU legislation in Ukraine.

Keywords. *Conceptual apparatus, term, waste, landfill, implementation of EU legislation.*

A. H. Petrovich, T. A. Evsiukov
**ПОНЯТИЙНЫЙ АПАРАТ ОБРАБОТКИ
БЕЗОПАСНЫХ ОТХОДОВ В ОБЛАСТИ ИХ ЗА-**

**ХОРОНЕНИЯ И В РАМКАХ ИМПЛЕМЕНТАЦИИ
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ЕС В УКРАИНЕ**

[https://doi.org/
10.31548/zemleustriy2020.04.04](https://doi.org/10.31548/zemleustriy2020.04.04)

Аннотация. *В Украине понятийный аппарат сферы обработки муниципальных отходов в области их захоронения имеет недостатки, а в рамках имплементации законодательства ЕС в Украине появляются новые термины, которые вносят свои коррективы. Это приводит к неопределенности, непонятности, разногласия и неправильного использования понятий субъектами сферы отходов, учеными, авторами статей и тому подобное. Для начала реформирования системы отходов нужно выявить недостатки прошлого понятийного аппарата и четко сформировать понимание нового.*

Данное исследование призвано проанализировать понятийный аппарат обработки неопасных отходов в области их захоронения и в рамках имплементации законодательства ЕС в Украине, а именно терминология до начала реформы управления отходами и после, поиск общего и расходящегося, выявление недостатков в толкованиях и свое видение таких определений. При написании данной статьи использовался теоретический метод, метод изучения нормативных и инструктивно-методических документов, синтез, анализ, сравнение, группировка. Теоретической базой послужили труды украинских ученых, аспирантов, нормативно-правовая база Украины и ЕС в области отходов. По завершению исследования было сформировано четыре группы терминов по каждой из которых выяснены плюсы и недостатки определения терминов, а также предложены пути совершенствования понятийного аппарата обработки неопасных отходов в области их захоронения и в рамках имплементации законодательства ЕС в Украине.

Ключевые слова. *Понятийный аппарат, срок, отходы, захоронения, имплементация законодательства ЕС.*